

fuzinar

Leto XXXVI

Ravne na Koroškem, september 1999

št. 9

Elektrika in toplota kmalu iz novega postrojenja



Tako so julija potekala izolacijska dela na glušnikih. (Foto: Miran Fužir)

V lanski oktobrski številki glasila smo objavili zapis s tiskovne konference, na kateri je (med drugim) direktorica Energetike Ravne dipl. inž. Mojca Kert-Kos poročala o začetku projekta Soproizvodnja toplotne in električne energije. Investicijo, vredno 7,5 mio DEM, je malo pred tem odobril NS SŽ, na podlagi sklepa skupščine podjetja pa so izpeljali javni razpis za izbiro dobavitelja in se odločili za avstrijsko podjetje Jenbacher Energie. Začetek obratovanja kogeneracijske naprave je bil napovedan za začetek letošnje kurilne sezone.

Dela pri postavitvi postroja v kotlarni so tekla po načrtih. Miran Fužir, vodja projekta v Energetiki Ravne je sredi avgusta dejal: "Projekt Soproizvodnja toplotne in električne energije je v fazi zaključevanja elektro del. Strojna, kleparska ter izolacijska dela so končana, prav tako montaža protihrupne zaščite. Po poskusnem zagonu (9. 9. 1999) sledi prevzem kogeneracijskega postrojenja (predvidoma 30. 9. 1999)."

Glede na povedano lahko torej z gotovostjo napovemo, da bomo o prevzemu in skorajšnjem začetku obratovanja kogeneracijske naprave

Tehnični podatki o modulu

$$P_{el} = 2,723 \text{ MW}$$

$$P_{topl} = 2,665 \text{ MW}$$

$$\text{Električni izkoristek } \eta_{el} = 41,1 \%$$

$$\text{Termični izkoristek } \eta_t = 40,2 \%$$

$$\text{Skupni izkoristek } \eta_{sk} = 81,3 \%$$

poročali v prihodnji številki – točno leto dni po seznanitvi javnosti z začetkom naložbe.

A. Č.

OSKRBA Z ENERGIJO V JUNIJU IN JULIJU 1999

Junija in julija sta bili dobava primarnih energentov in oskrba porabnikov s sekundarnimi energenti nemoteni. Izjema je petek, 4. 6. 1999, ko je udar strele v steber 110 kV daljnovoda električne energije na trasi Dravograd–Ravne povzročil približno 8-urno prekinitev dovoda električne energije.

V juliju je bila zaradi planiranih letnih generalnih popravil proizvodnja surovega jekla v primerjavi z letošnjo povprečno mesečno proizvodnjo (obdobje januar–junij 1999) nižja za 30,8 %, skupna proizvodnja pa je bila nižja za dobrih 23 %.

Analiza proizvodnje in distribucije energentov za julij in primerjava z njihovo povprečno distribucijo v obdobju januar–junij 1999 izpostavi predvsem nižjo porabo električne energije (7.869 MWh), in sicer za 20,6 % v primerjavi s porabo v mesecu juniju oziroma za 24,3 % nižjo porabo od povprečne porabe v obdobju januar–junij 1999.

Zelo razveseljiv z vidika učinkovite rabe energije je tudi opazen trend nižanja porabe komprimiranega zraka in tehničnih atmosferskih plinov – še posebej, če ga primerjamo s porabo zadnjih dveh let v enakem obdobju. Za dobrih 11 % je bila nižja poraba komprimiranega zraka v primerjavi s porabo v juniju, v primerjavi z letošnjo povprečno mesečno porabo pa je bila nižja za 5,33 %. Poraba tehničnih atmosferskih plinov je bila v tem mesecu najnižja v letošnjem letu, v primerjavi s povprečno polletno porabo pa je v juliju nižja poraba kisika za 23 %, tehničnega dušika za 35 % in argona za 39 %.

Poraba pitne in tehnološke hladilne vode se je julija v primerjavi z junijem znižala za 3,8 % oziroma 6 %. Večja je bila poraba sanitarne tople vode za 15,8 %, kar je nekako

tudi pričakovano glede na delo med generalnimi popravili in v poletni vročini.

Skupna poraba zemeljskega plina v mesecu juliju ($2.147.237 \text{ Sm}^3$) je bila za dobrih 8 % manjša od planirane porabe ($2.337.550 \text{ Sm}^3$).

Na sistemu za sosežig odpadnih olj smo pokurili 45.100 kg odpadnega olja.

Ugodni trendi rabe posameznih energentov nas ne smejo preslepiti. Zmotno bi bilo mišljenje, da smo storili vse za učinkovito rabo energije v naših proizvodnih procesih. Potrebno je nenehno spremljanje porabe energije in njen nadzor ter preventivno vzdrževanje omrežij in naprav. Le tako izboljšamo učinkovitost proizvodnih procesov in znižujemo stroške. Stroški za energijo niso zanemarljivi, časi poceni energije pa so tudi mimo.

Izvedba projekta Soproizvodnja toplotne in električne energije (SPTE) v Energetiki Ravne poteka po predvidenem terminskem planu.

V začetku junija se je začela montaža težjih elementov postrojenja (glušniki in toplotni izmenjevalci). Julija je bila izvedena montaža treh enot plinskih motorjev z generatorji. Nato so delavci Energetike začeli izvajati strojna dela in jih končali po predvidenem terminskem planu do konca julija. V avgustu so potekala elektro dela, montaža protihrupne zaščite, izdelava razsvetljave ter ostala dela.

Po terminskem planu bo v prvem tednu septembra izveden zagon naprave. Zadnji teden v septembru bo sledil poskusni zagon in 30. 9. 1999 prevzem kogeneracijskega postrojenja. V oktobru bo postrojenje začelo obratovati, kar bo zagotavljalo redno proizvodnjo toplotne in električne energije v sezoni 1999/2000.

Vodja oddelka TPVPG v Energetiki Ravne:
Anton Vučko, inž.

INTERVENCIJE PGE GASILSKEGA ZAVODA RAVNE V JULIJU IN AVGUSTU

Julija intervencije ob požarih v železarskih družbah niso bile potrebne.

10. 7. 1999 je delavec opazil truplo ob nosilnem stebru mosta čez Mežo. Skupaj s potapljači Potapljaškega društva Velenje so poklicni gasilci potegnili utopljenca iz narasle reke.

Opravljenih je bilo 9 prevozov z reševalnim vozilom (5 zaradi poškodb in 4 zaradi nenadnih obolenj).

Gasilska enota pa je posredovala:

6. 7. 1999 skupaj z društvi Mežiške doline ob eksploziji in požaru v TAB-u Žerjav,

7. 7. 1999 pri gašenju požara, ko je po eksploziji izbruhnil ogenj v osebnem vozilu na Čečovju na Ravnah,

8. 7. 1999 skupaj z ravnskim društvom pri gašenju požara, ki je zajel gospodarsko poslopje na Tolstem vrhu pri Ravnah na Koroškem,

16. 7. 1999 ob izteku kurilnega olja iz avtocisterne v Črni na Koroškem.

Gasilska enota je avgusta intervenirala:

15. 8. 1999 ob 22.10, ko je v Nožih pri kaljenju zagorela odsesovalna naprava. Poklicna gasilska enota je požar pogasila z ročnimi gasilnimi aparati in sistem ohladi la z vodo.

18. 8. 1999 je ob 21.10 v STO (Težka livarna) prišlo do izlitja taline in manjšega požara. Požar so pogasili poklicni gasilci III. izmene, talino pa so ohladili z vodno prho.

Za obrate železarskih družb in druga podjetja na območju tovarne je

bilo opravljenih 10 prevozov z reševalnim vozilom (5 obolelih in 5 poškodovanih delavcev).

Seznam preostalih posredovanj:

2. 8. 1999 je bila enota aktivirana ob sumu požara na Tolstem vrhu (sežiganje odpadkov),

5. 8. 1999 pri požaru osebnega vozila na Tolstem vrhu,

6. 8. 1999 je bila enota aktivirana ob sumu požara na Dobrijah (zažiganje sena),

11. 8. 1999 pri prometni nesreči v Dobji vasi,

26. 8. 1999 pri prometni nesreči v Šmartnem pri Slovenj Gradcu.

Gasilski zavod Ravne
Direktor Branko Čas, dipl. inž.

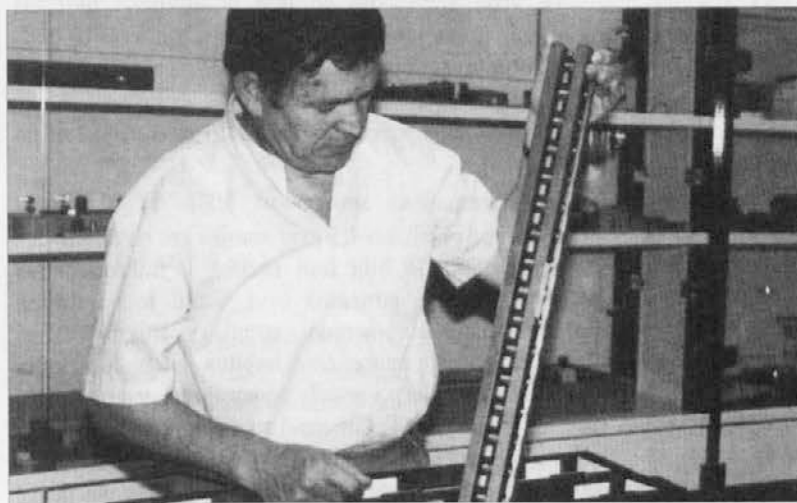
Nova oprema za DML

V Defektoskopskem in metrološkem laboratoriju so tik pred poletjem dobili nekaj nove opreme kot donacijo v skupni vrednosti okoli 50.000 DEM. (Tovrstno pomoč so v DML dobili prvič doslej. Na razpis so se prijavili že pred dvema letoma, vlogo pa so morali podpreti z razvojnimi študijami.) **Vodja laboratorija Mirko Pikalo, dipl. inž. napoveduje:** *"Nove aparature omogočajo razširitev naše ponudbe, zaradi nje pa bomo lahko povečali tudi obseg akreditacije laboratorija."*

Optimar 100 je zelo natančna naprava za avtomatično kalibriranje preciznih merilnih uric in linearnih dajalnikov premika. Je iz projekta Pomoč Nizozemske Sloveniji pri razvoju metrološke infrastrukture.



Donacija Nizozemske je tudi pripor za kalibracijo navojnih obrocev (kalibrov).



Stopničasti etalon Koba – STEP se uporablja za kalibracijo koordinatnih merilnih strojev. Vreden je približno 20.000 DEM, v laboratoriju pa so ga dobili iz programa PHARE.

Tekst in fotografije A. Č.

DEFORMACIJSKA ODPORNOST VISOKOLEGIRANEGA KROMOVEGA JEKLA PRI POVIŠANIH TEMPERATURAH

(Povzetek magistrske naloge)

Avtorica Danijela Skobir je bila študentka Železarne Ravne, sodelovala je tudi v Natečaju za nagrado Železarne Ravne. Zdaj je zaposlena na Inštitutu za kovinske materiale in tehnologije v Ljubljani. Objavljamo prvi del povzetka njene magistrske naloge.

Uredništvo

UVOD

Za varno in ekonomično delovanje termoeenergetskih naprav in objektov je ključnega pomena pravilna izbira jekla za izdelavo najbolj obremenjenih delov. Jeklene cevi so v parnih kotlih in v drugih termoeenergetskih napravah namreč izpostavljene dolgotrajnim termičnim in mehanskim obremenitvam ter vplivom različnih medijev. Zaradi tega se na ceveh pojavljajo poškodbe in napake zaradi deformacije in korozije, v jeklu pa pride tudi do mikrostrukturnih in mehanskih sprememb, zaradi katerih cevi oslabijo ali postanejo celo netesne.

Še po drugi svetovni vojni so v ZDA, na Japonskem in v večini evropskih držav za izdelavo parnih kotlov uporabljali nizkolegirana jekla 13CrMo44 in 10CrMo910. Pomemben napredek pri izboljšanju lastnosti jekel je bil dosežen šele po letu 1970, ko so za izdelovanje kotlovskih cevi ter drugih sestavnih delov, izpostavljenih obratovanju pri povišanih temperaturah, začeli uporabljati visokotemperaturno obstojna feritno-martenzitna jekla z 9–12 % Cr ter legirana z Mo in V. Eno prvih takih jekel je bilo nemško jeklo X20CrMoV121, ki so ga vsesplošno uporabljali za toplotno obremenjene dele termoeenergetskih naprav in objektov po vsej Evropi. Kasneje je bila razvita cela vrsta novih feritno-martenzitnih jekel, pri katerih je bila izboljšana trdnost pri visokih temperaturah, dosežena

predvsem z dodatkom V, Nb in N ali pa s podvojitvijo vsebnosti Mo.

Najnovejša jekla na tem področju so jekla, legirana z volframom, npr. jeklo z 9 % Cr, ½ % Mo in 2 % WVNbN, ki imajo kar dvakrat višjo trdnost kot pa jeklo X20CrMoV121.

LASTNOSTI JEKLA PO EKSPLOATACIJI V PARNEM KOTLU

Cevi in drugi toplotno najbolj obremenjeni deli parnih kotlov v TE Šoštanj so izdelani iz jekla X20CrMoV121 z 0,18 % C, 12 % Cr, 1 % Mo, 0,7 % Ni in 0,3 % V v toplotno obdelanem stanju in z mikrostrukturo iz visoko popuščene martenzita, v kateri je igličasti habitus te faze še močno poudarjen. Krom daje jeklu odpornost proti škajanju zaradi dimnih plinov na zunanji površini in zaradi pare v notranjosti cevi. Povečano toplotno trdnost dajeta jeklu gosta disperzija karbidnih precipitativ in prisotnost molibdena. Vanadij je v jeklo dodan zaradi povečanja kaljivosti in utrjevanja med dolgotrajnim segrevanjem med uporabo cevi, nikelj pa samo zaradi povečanja kaljivosti.

Med dolgotrajnim obratovanjem termoeenergetskih objektov pride v ceveh, izdelanih iz omenjenih jekel, do procesov popuščenja jekel, lezenja in celo porušitve. Proces popuščenja so zelo počasni in potekajo pri temperaturi, ki je nižja od tiste, pri kateri je bilo jeklo popuščeno pred vgraditvijo v parni kotel. Pri tem se spreminjajo prvotne lastnosti cevi od vgraditve dalje. Opisani pojav popuščne nestabilnosti jekel se kaže v različnih mikrostrukturnih spremembah, kot npr. v precipitaciji faz, najbolj očitno pa v spremembi oblike, koagulaciji in razporeditvi karbidnih faz, pa tudi v spremembi sestave nekaterih karbidov, pri čemer se spreminja osnovna trdnost feritne matice.

Te vrste sprememb so bile ugotovljene tudi pri rutinskem preverjanju cevi, ki so bile po več 10.000-urnem obratovanju izrezane iz 325 MW parnega kotla v TE Šoštanj. Ugotovljeno je bilo, da je:

- trdota jekla na plamenski strani cevi nižja kot na dimni strani,
- deformacijska sposobnost jekla na plamenski strani cevi pa približno 4,5-krat manjša kot na dimni.

Ugotovljena je bila tudi razlika v mikrostrukturi jekla med obema stranema cevi. Tako je na dimni, toplotno manj obremenjeni strani, v mikrostrukturi ohranjen igličasti martenziti habitus, karbidni izločki pa so večinoma le po mejah podstrukture v notranjosti martenzitivnih zrn. Na plamenski strani cevi pa so večji in bolj redki karbidni izločki enakomerno razporejeni in ni mogoče več zaznati začetnega habitusa martenzita.

Zato je bil namen mojega magistrskega dela ugotoviti vzroke za tako velike razlike v lastnostih

jekla na dveh nasprotnih straneh iste cevi, ki so posledica razlike v temperaturi med plamensko in dimno stranjo cevi.

EKSPERIMENTALNI DEL

Predmet raziskav so bile tri cevi iz jekla X20CrMoV121, ki so bile po približno 46.000-urnem obratovanju izrezane iz temperaturno najbolj obremenjenega dela v 325 MW parnem kotlu TE Šoštanj.

Iz cevi, dimenzij $\phi 40 \times 4,5$ mm, so bili izrezani vzorci, ki so bili najprej kaljeni v vodi s temperaturo 1.040°C , ki je zagotovila, da se je vsa karbidna faza raztopila v avstenitu. Nato so bili odrezki popuščani 1 uro, 2 uri, 7 ur, 24 ur, 48 ur, 168 ur (1 teden), 336 ur (2 tedna), 672 ur (4 tedne) in 1344 ur (8 tednov) pri temperaturi 550°C , kar je pod nazivno temperaturo dela pregrevalnika, ki znaša $560\text{--}580^{\circ}\text{C}$, in temperaturah 600, 650, 700, 750 in 800°C .

Na tako toplotno obdelanih vzorcih cevi so bile nato narejene naslednje raziskave oziroma določitev:

1. Izotermne kinetike zmanjšanja trdote kaljenega jekla pri popuščanju pri zgoraj navedenih pogojih. Trdote so bile izmerjene po metodi Vickersa, HV 10.

2. Spremembe mikrostrukture pri popuščanju tega jekla. Metalografski obrusi so bili pripravljeni po standardnih postopkih brušenja in poliranja ter jedkani z vodno raztopino feriklorida FeCl_3 . Mikrostruktura je bila raziskana s pomočjo metode SEM, pri povečavah 10.000 in 20.000-krat z vrstičnim elektronskim mikroanalizatorjem.

3. Spremembe povprečne velikosti in velikostne porazdelitve karbidnih ter drugih precipitativ pri popuščanju, določene na osnovi manualnega štetja in merjenja precipitativ.

4. Sestava karbidnih precipitativ, ki je bila določena na osnovi spektroskopije Augerjevih elektronov.

5. Hitrost lezenja in trajni raztezek, določena na osnovi 100-urnih pospešenih preizkusov lezenja pri temperaturi 580°C in napetosti 170 MPa. Preizkusi so bili opravljeni na računalniško krmiljeni napravi, ki omogoča merjenje deformacije do 10^{-6} m in je bila načrtovana in izdelana na IMT v Ljubljani.

Mag. Danijela Skobir

LITERATURA

1. J. Hald: Steel Research, 67, 1996, 369-374
2. R. Blum, J. Hald, W. Bendick, A. Rosselet, J. C. Vaillant: VGB Kraftwerkstechnik, 74, 1994, 641-652
3. J. Žvokelj in F. Vodopivec: Življenjska doba materialov v termoelektroenergetskih napravah, Poročilo MI Ljubljana, št. 89-010, 1989
4. F. Vodopivec, B. Ule in J. Žvokelj: Kovine, zlitine, tehnologije, 31, 1997, 361-368

5. J. Žvokelj, F. Vodopivec in D. Kmetič: Vpliv termične obdelave cevi in jekla X20CrMoV121 na dobo trajanja v uporabi, Poročilo MI Ljubljana, št. C2-2557, 1987

6. E. Hornbogen: Einfluss von Teilchen einer zweiten Phase auf das Zeitstandverhalten v. W. Dahl in W. Pitch: Festigkeit und Bruchverhalten bei höheren Temperaturen, Verlag Stahleisen, Düsseldorf, 1980, 31-52

7. E. Hornbogen in E. Minuth: Arch. Eisenhüttenwes., 44, 1973, 621-628

8. E. Hornbogen: Festigkeitssteigerung durch Ausscheidung: Grundlagen des Festigkeits und Bruchverhaltens, Verlag Stahleisen, Düsseldorf, 1974, 86-100

9. D. Kmetič, B. Arzenšek in F. Vodopivec: Preiskave cevi pregrevalnika po dolgotrajnem obratovanju, Sanacija termoelektroenergetskih objektov, Rogaška Slatina 1997, Izvlečki, 60

10. J. Žvokelj, D. Kmetič in F. Vodopivec: Mikrostrukturne značilnosti pri termični obdelavi jekla X20CrMoV121, 40. Posvet o metalurgiji in kovinskih gradivih, Portorož, oktober 1989, zbornik str. 285

UTRINEK IZ PRETEKLOSTI

Slogani za (nekdanjo?) vsakdanjo rabo

Podjetja uporabljajo slogane, da z njimi dosežejo prepoznavnost, poudarjajo svoje prednosti in značilnosti, računajo pa tudi na motivacijski učinek med zaposlenimi. Železarska podjetja jih zdaj ne vključujejo v svoje celostne podobe. **(Izjema je Metal, kjer se na dopisih kadrovske službe občasno pojavlja Kujmo srečo skupaj!)**

Toliko bolj zanimivo je zato pobrskati po preteklosti. Tako je npr. na hrbtni strani brošure **Tabor koroških planincev na Plešivcu**, 18. VII. 1954 pod imenom **ŽELEZARNA RAVNE, Tovarna plemenitih jekel, RAVNE NA KOROŠKEM napisano:**

**SKUPNO IN TOVARIŠKO
ZA PLEMENITE KVALITETE,**

...

**SKUPNO IN TOVARIŠKO
ZA PLEMENIT ZNAČAJ.**

Čeprav je od objave (verjetno v "zameno" za sponzorski prispevek pri izdaji publikacije) minilo že 45 let, v tem času pa se je spremenil tudi družbeni sistem, so izpostavljene vrednote verjetno še danes aktualne. Ali pa jih je morebiti novodobni čas že "povožil"?

A. Č.

50 let poklica

Jeseni leta 1946 je bila ustanovljena Industrijsko kovinarska šola takratne Jeklane Guštanj. Bili smo prva generacija učencev te šole. Po treh letih učenja nas je šolanje končalo 21. Postali smo poklicni kovinarji in metalurški delavci.

Letos mineva 50 let, kar smo prvi absolventi opravili zaključni izpit. Organizirali smo srečanje; od 14 še živečih se nas je trinajst zbralo pri Brančurniku. Šest sošolcev je žal že pokojnih, eden pa je neznan kje.

Na srečanje smo povabili tudi prvega direktorja šole Ivana Zupana, nekdanjega predavatelja Petra Mihelača in sedanjega predstavnika šole Janija Erjavca.

M. G.



Sedijo od leve proti desni: **Edvard Plazovnik, Toni Blatnik, Mirko Gorenšek, predavatelj Peter Mihelač, direktor Ivan Zupan, Avgust Jurc in Stanko Cunder.**
Stojijo od leve proti desni: **Alojz Pečnik, Franc Kadiš, Mirko Pristolič, Peter Štehar, Alojz Gologranc, Matevž Potočnik, Jožef Bricman in Simon Štern.**

Tudi na Jesenicah izhajajo Novice

Pravzaprav je ta interni informacijski časopis v Acroniju zaživel že marca 1997. leta. (Podrobno smo ga predstavili v IF 5/1997). Od takrat se je oblika in vsebina mesečnika nekoliko spremenila.

Primerjava prvih števil z zadnjo (julij/avgust 1999) pokaže naslednje razlike: "glava" časopisa se je s polovice skrčila na petino obsega naslovnice, prepognjen list "boljšega" papirja formata A 3 je zamenjalo 12 spetih strani formata A 4 iz nekoliko cenejšega papirja, naklada je z 2.000 izvodov padla na 1.550 kosov, drug je tudi oblikovalec, ki je ohranil dvobarvni tisk, a je izbral manjše črke ... Če sedanja oblika Novic odraža težnjo po čim manjših stroških (na čim manjši prostor "spraviti" čim več informacij), pa je pestra postala njegova vsebina. Piscev je veliko (predstavljajo teme s svojih delovnih področij) in niso več anonimni. Objavljene so tudi črno-bele fotografije.

V zadnji številki se zvrstijo naslednje rubrike oziroma članki: Uvodnik (Za nami je prva polovica poslovnega leta), Novice iz tovarne (Proizvodnja v juniju, Rekordna

proizvodnja Jeklane, Kadrovska gibanja, Acronijeve Novice – pripomoček za boljše sporazumevanje, Delo obratovodje mi predstavlja izziv, Interventno popravilo peči), Tržišče jekla (Proizvodnja surovega jekla po regijah v letih 1997 in 1998), Ekologija (Čuvarji odpravevalne naprave v Jeklami), Kakovost (Zahteve standarda SIST ISO 9001), Projekti (Stabilizacija proizvodnje v Vroči valjarni), Razvoj in raziskave (Nova tehnologija žarjenja dinamo pločevin na liniji CRNO v Hladni valjarni), Ni mi vseeno!, Anketa, Pohodništvo (Na Vajncež).

Ljubo Osovnikar, član uredniškega odbora (oblikovan je bil junija) in član posloводства za marketing je v Novicah o Novicah med drugim zapisal: "Interni časopis je pomemben vir informacij o dogajanju v družbi za vse zaposlene. Želja vodstva družbe je čim boljše informiranje vseh zaposlenih o tekočem dogajanju v družbi in ključnih poslovnih odločitvah. Z objektivnim informiranjem želimo preprečiti oziroma nevtralizirati pretakanje napačnih informacij po neformalnih poteh. Ker pa bi radi ustvarili dvosmerno komuniciranje, dajamo prostor pobudam in vprašanjem zaposlenih ter hkrati pozivamo zaposlene, da se aktivno vključijo v oblikovanje vsebine Novic."

A. Č.

Prva pomoč pri nezgodah

KO ODLOČAJO SEKUNDE

Za zdravstveno varstvo zaposlenih v železarskih podjetjih skrbi t. i. Postaja prve pomoči v sklopu Biroja za varnost pri delu – Ravne, d. o. o. Če se delavec pri delu težje poškoduje ali pa se nesreča zgodi v specifičnih okoliščinah (npr. na višini), dežurni medicinski sestri na pomoč priskočijo tudi poklicni gasilci iz Gasilskega zavoda Ravne. "Čeprav takšno reševalno ekipo sestavljajo zaposleni iz različnih podjetij, je njihovo sodelovanje dobro," pravi direktor BVD Mirko Vošner, dipl. inž.

Za uspešno nudenje prve pomoči pa je potrebno znanje, zato v BVD vsako leto v sodelovanju z ZD Ravne pripravijo izobraževanje za medicinsko osebje, nanj pa povabijo tudi gasilce reševalce. Spreminja se tudi doktrina nudenja prve pomoči: ponesrečencu je treba nuditi ustrezno strokovno prvo pomoč in ga v čim krajšem času prepeljati v zdravstveno ustanovo.



Enkrat na leto poteka v železarni tudi vaja, na kateri preverjajo organizacijske, tehnične in strokovne vidike nudenja prve pomoči ob delovnih nezgodah.

Letos je bila 22. junija. Scenarij: na pripravi vložka v jeklarni se je zgodila kolektivna nezgoda (več delavcev se je poškodovalo, žerjavovodja pa je nenadoma obolel), zato je bilo treba prvo pomoč nuditi na dveh lokacijah. Intervenirali so tudi gasilci, ki so obolelega iz žerjava rešili s posebno lestvijo, ga s prirejenimi nosili spustili z višine in odpeljali v zdravstveno ustanovo.

"Vaja je uspela," ocenjuje Mirko Vošner in dodaja: "Odkrili smo tudi nekaj drobnih slabosti, ki si jih bomo prizadevali čim prej popraviti."

A. Č., fotografiji Jože Miklavc

POLETNA KULTURNA KRONIKA

• KD literatov Mežiške doline je popestril poletne dni. Večeri kulture pred Glasbenim domom Ravne so bili 1. in 15. julija ter 5. in 19. avgusta. V vlogi voditelja so se zvrstili Miha Lotrič, Anita Predikaka, Zofka Sudar, program pa so sooblikovali še Terezija Jaser, Ivan Hamun, Marta Repanšek, Zofka Sudar, Anka Plevnik, Terezija Homer, Hubert Močilnik, Slavka Dragolič, Anita Predikaka, Miha Lotrič, Franček Anželak, Berta Pavlinec, Ana Erjavec, za glasbeno spremljavo so skrbeli Rudi Pečovnik (citre), Janko Jaser (kitara), Blaž Pavlinec ter Urša in Jošt Predikaka (citre in petje).

• 10. julija je potekalo že 9. srečanje državnikov Slovenije pri Najeovski lipi s kulturnim programom, štehanjem, športnim programom, z iskanjem zaklada in rajanjem.

• 22. julija so v Likovnem salonu odprli razstavo fotografij Toma Jeseničnika. Organiziral jo je Koroški muzej, omogočile pa so jo občine iz Mežiške doline.

• KD Mohorjan Prevalje je ob famnem prazniku 15. avgusta pripravil koncert. V fami cerkvi so nastopili: Marjan Trček (tenor), Marko Motnik (orgle), Matjaž Jevšnikar (trobenta), orkester mladih koroških glasbenikov in MePZ Župnije Prevalje.

A. Č.

NOVE KNJIGE V KOROŠKI OSREDNJI KNJIŽNICI

Adler, A.: Smisel življenja : o psihologiji razvoja osebnosti. – Ljubljana : Fors, Založba Sophia, 1999
 Ališič, M.: Skrivnost črnega vranca. – Ljubljana : Mythos, 1998
 Antunović, P.: Finance podjetja : teorija in praksa. – Brdo pri Kranju : Center Brdo, Sklad za razvoj managementa, 1999
 Barker, L.: Ožvite staro pohištvo. – Radovljica : Didakta, 1999
 Bitenc, V.: Camper na potepu : prvi slovenski vodnik za uporabnike avtodoma. – Domžale : Modni atelje B, 1998
 Blum, P.: Preživeti in uspeti v disciplinsko težavnem razredu. – Radovljica : TOP, Regionalni izobraževalni center, 1999



Čitalnica – prostor za pregled gradiva in študij

- Breznik, B.: Osnove tradicionalnega karateja. – Ravne na Koroškem : Ivko, 1999
 Britannica book of the year : 1999. – Chicago (etc.) : Encyclopedia Britannica, cop. 1999
 Brookfield, K.: Pisave. – Murska Sobota : Pomurska založba, 1999
 Carlson, R.: Ne trati moči za malenkosti : drobni nasveti za umirjeno in ljubezni polno življenje. – Ljubljana : Quatro-Gnosis, 1999
 Carr, I.: Jazz : the rough guide. – London : The rough guides, 1995
 Coelho, P.: Priročnik bojavnika luči. – Ljubljana : Vale-Novak, 1999
 Dolar, J.: Prijateljice imam – : legende in zgodbe o knjigah. – Ljubljana : Cankarjeva založba, NUK, 1999
 Dovjak, K.: Veter v Odisseju. – V Ljubljani : Cankarjeva založba, 1999
 Duncalf, B.: Kako uspešno opravimo vsak izpit. – Ljubljana : Mladinska knjiga, 1999
 Eichenlaub, J. E.: Kaj lahko sami storite, ko ste bolni : zdravlila brez zdravnika : za vse majhne in velike težave. – Ponatis. – Ljubljana : Tomark, 1999
 Ferfila, B.: Japonska : dežela samurajev in robotov. – Radovljica : Didakta, 1999. – (Svet na dlani)
 Filipčič, A.: Tenis : učenje. – Ljubljana : Fakulteta za šport, 1999
 Fischer, E.: Zdrava prehrana matere med nosečnostjo in dojenjem. – Celje : Mavrica, 1999
 Grafenauer, N.: Odtisi. – Ljubljana : Nova revija, 1999
 Grdina, I.: Od Brižinskih spomenikov do razsvetljenstva. – Maribor : Obzorja, 1999
 Hellmiss, M.: Bučno olje : za naravno zdravljenje : trajno uravnavanje holesterola v krvi, preprečevanje in zdravljenje sečil, recepture za telesno nego. – Celje : Mavrica, 1999
 Hettinger, G.: Krasimo lončevino : uporabni nasveti za stanovanje in vrt. – Ljubljana : Prometej Art & Hobby, 1999
 Jazz ples. – Ljubljana : Fakulteta za šport, 1999
 Kamnar, H.: Javni zavodi med državo in trgov. – Ljubljana : Znanstveno in publicistično središče, 1999
 Končan, D.: Uvedba DDV : praktični primeri in vprašanja. – Maribor : Kapital, 1999
 Kuhar, A.: Kuharjeva knjiga. – Ljubljana : Vale-Novak, 1999
 Kurja juhica za krščansko dušo : 101 zgodba, ki odpira srce in oživi duha. – Tržič : Učila, 1999
 Lainšček, F.: Hiša svetega Nikolaja. – Grosuplje : Mondena, 1999
 Lam, K. C.: Feng shui : tehnika prijetnega bivanja : ustvarimo zdravo bivalno in delovno okolje. – Ljubljana : Vale-Novak, 1999
 Lambert, W.: Kako gledati in videti auro. – Slovenj Gradec : Studio S, 1999
 Lobsang, R. T.: Votlina prednikov. – Ljubljana : Iskanja, 1999
 Macginnis, A. L.: Samozavest : kako lahko uspete, a ostanete to, kar ste. – Ljubljana : Lisac & Lisac, 1999
 Mayr, B.: Davek na dodano vrednost – priročnik o uporabi. – Ljubljana : GEA College, 1999
 Merkač, M.: Kadri v organizaciji. – Koper : Visoka šola za management, 1999
 Miyamoto, M.: Knjiga petih prstanov. – Ljubljana : Amaliotti, 1999
 Morgan, C.: Sporočilo iz večnosti. – Nova Gorica : Eno, 1999
 Namestitev in začetek dela z Linuxom. – Ljubljana : Moj mikro, 1999
 Neihold, M.: Bezeg za mladost, zdravje in lepoto. – Celovec : Ljubljana : Dunaj : Mohorjeva založba, 1999
 Petsto najlepših pregovorov : v slovenščini, angleščini, nemščini in francoščini. – Maribor : Merta, 1999
 Pire, A.: Davek na dodano vrednost. – Ljubljana : Novi forum, 1999
 Rentscher, G.: Alergije. – Ljubljana : Slovenska knjiga, 1999
 Schmid, A.: Osteoporoza. – Ljubljana : Slovenska knjiga, 1999
 Schreier, K.: Kako obogatiti, ne da bi zadeli na loteriji. – Ljubljana : Lisac & Lisac, 1999
 Taylor, C.: Znanost. – Radovljica : Didakta, 1999
 Templeton, J.: Modrost življenja. – Ljubljana : Mladinska knjiga, 1999
 Vreg, M.: Obkoljena zver ali Moj boj z Raščo (rakom). – V Ljubljani : Cankarjeva založba, 1999
 Zimmermann, W.: Izvor pogube : Jugoslavija in njeni uničevalci. – Ljubljana : Mladinska knjiga, 1999

Izbor: Darja Molnar

ŠPORT

NOGOMET Nogometaši Dravograda so odlično štartali v svojo prvo prvoligaško sezono in bili po 5. igralnem dnevu uvrščeni celo na 2. mesto na lestvici. Varovanci trenerja Pušnika so po uvodnem porazu v Velenju z 2:0 nanizali tri zmage zapovrstjo in tako prijetno presenetili mnoge strokovnjake, ki so Dravograjčane uvrstili med zanesljive kandidate za izpad. Toda Dravograjčani, ki so se okrepili z vratarjem Botonjičem ter še s petimi igralci (Dema, Goga, Sivko, Brulc, Jakopič), so presenetili najprej nogometaše Korotana na Prevaljah. Nato so pričakovano zmagali v Rušah in doma premagali Beltinčane, pravi podvig pa jim je uspel 29. avgusta, ko so osvojili še točko na gostovanju v Novi Gorici. V 6. krogu so Dravograjčani igrali doma s SCT Olimpijo, 19. septembra pa bodo igrali v Celju.

Na Prevaljah z uvodnimi rezultati svojega moštva v letošnjem prvenstvu 1. SI Mobil lige ne morejo biti zadovoljni. Moštvo Korotana je sicer zapustilo nekaj igralcev, od nosilcev igre zlasti pogršajo Jermaniša. Toda prišlo je kar devet novincev, ki naj bi, po imenih sodeč, pomenili precejšnjo okrepitev. Pokazalo pa se je, da se Zildžović, Jolič, Pirc in Tiganj, ki so se vrnili v Korotan, skupaj z novinci Markovičem, Stojanovičem, Struno in Vuksanovičem še niso povsem vklopili v novo sredino. V štirih tekmah, kolikor so jih Prevaljčani doslej odigrali doma, so osvojili le dve točki v srečanjih proti Publikumu in Domžalam, tretji "remi" pa so dosegli v Ajdovščini. Po petih tekmah so bili Korotanovi nogometaši uvrščeni šele na 10. mesto. V 6. kolu so nogometaši Korotana igrali z Rudarjem v Velenju, v 7. kolu pa se bodo doma pomerili z Muro.

Ravenčani so se po dolgih letih nastopanja v Medobčinski ligi Maribor, kjer v letošnji sezoni nastopajo od koroških ekip še Akumulator iz Mežice, Peca iz Črne in Kozjak Radlje, uvrstili v 3. slovensko ligo – sever in pričeli nadvse spodbudno. Pod vodstvom novega trenerja Marjana Medvoza in tehničnega vodje Vojka Karnerja so nogometaši Fužinarja zabeležili v prvih treh tekmah dve zmagi. Po tri točke so osvojili v Staršah (3:1) in Gerečji vasi (3:2), doma pa so izgubili proti mariborskemu Kovinarju (1:3). V naslednjih dveh kolih so igrali doma z Usnjarjem iz Šoštanja in v Slovenskih Konjicah proti Dravinji.

ATLETIKA Na državnem prvenstvu za starejše mladince in mladinke sredi julija v Ljubljani so tekmovalci KAK Ravne osvojili kar 8 medalj. Mojca Vauče je postala dvakratna prvakinja v tekih na 100 in 200 m. Zmagala je tudi štafeta fantov 4 x 400 m (Ambrož Stropnik, Gašper Kugovnik, Primož Miheu in Zoran Planinšec). Druga je bila štafeta deklet 4 x 100 m v postavi: Knuplež, Kurnik, Kete in Vauče. Tretja mesta so si pritekli Zoran Planinšec na 400 in 800 m, Primož Miheu na 1500 m ter moška štafeta 4 x 100 m (Matvoz, Stropnik, Kugovnik in Planinšec). Šesti mesti sta osvojila Stropnik na 200 in Miheu na 800 m.

PLAVANJE Fužinarjeva plavalka Lidija Breznikar je na evropskem mladinskem prvenstvu v Moskvi osvojila 13. mesto na 400 m mešano, 17. mesto na 200 m mešano in 23. mesto na 200 m prsno. Nastopila je tudi v slovenski štafeti 4 x 100 m mešano, ki si je priplavala 11. mesto.

Damir Dugonjič je bil drugi, Janja Merkač pa tretja, oba v disciplini 50 m prsno, na letošnjem državnem prvenstvu za mlajše dečke in deklice v Mariboru. Državno člansko prvenstvo v plavanju je bilo od 6. do 8. avgusta v Radovljici. Breznikarjeva je osvojila v absolutni konkurenci srebrno medaljo na 400 m mešano, bronasto pa v enkrat krajši disciplini. V mladinski konkurenci si je priplavala tri prva in eno drugo mesto. Tanja Kumprej je bila tretja med članicami na 100 m delfin, med mladinkami pa si je priplavala štiri srebrna odličja. Anja Srebotnik je osvojila v absolutni konkurenci bronasto medaljo na 400 m mešano, Tonja Kos pa je nastopila dvakrat v B finalu med članicami. Na mednarodnih mladinskih igrah mladih do 15 let v Velenju je bila Kumprejeva prva na 100 m delfin in četrta na 100 m prsno, Marin pa tretji na 200 m prsno.

TRIATLON V Pulju je 21. avgusta potekalo mednarodno tekmovanje v šprint triatlonu, ki je šlo za prvenstvo Hrvaške. Med 120 udeleženci iz štirih držav, ki so morali preplavati 750 m, prekolesariti 20 km in preteči 5 km, sta se odlično uvrstila koroška tekmovalca s Prevalj. Mitja Mori (Kolesarsko društvo Prevalje) je bil drugi, lanski zmagovalec Erih Pečnik (Stop team Ljubljana) pa tretji. Zmagal je Ljubljančan Grega Hočevar (Novice ekstrem).

LOKOSTRELSTVO V Šempetru v Savinjski dolini je bilo v avgustu tekmovanje za slovenski pokal v disciplini 900 krogov. Med deklicami je v slogu compound z novim državnim rekordom zmagala Ravenčanka Maja Trojner. Med člani je 1. mesto pripadlo Dejanu Sitarju iz Kranja. Rezultati tekmovalcev LD Koroška: 3. Jože Ravnjak, 8. Darjan Čekon, 12. Maks Grašič.

ŠAH V okviru Turističnega tedna v Črni je potekal ekipni hitropotezni šahovski turnir. Med 19-timi štirčlanskimi ekipami iz Slovenije, Avstrije in Hrvaške so zmagali šahisti mariborskega Branika pred ekipo iz avstrijskega Wolfsberga in Zagreba. Od koroških klubov so se najbolje uvrstili šahisti Fužinarja I., in sicer na 6. mesto.

Ivo Mlakar

ŽELEZARJI NA KAMNIŠKEM SEDLU

24. julija so planinski vodniki iz Štor pripravili letošnji drugi pohod slovenskih železarjev. Za cilj so določili Kamniško sedlo, kamor se je 153 pohodnikov povzpelo iz Kamniške Bistrice. Po počitku v Kamniški koči so se spustili do Okrešlja, od tam pa so pot nadaljevali v Logarsko dolino. Iz ravninskih železarskih družb je bilo na izletu 50 zaposlenih (51 železarjev planincev je prišlo še z Jesenic, 36 iz Štor, 10 iz Celja in 6 iz Ljubljane).

Kot je še razvidno iz poročila Francija Telcerja, člana organizacijskega odbora z Raven, pohodniki tudi tokrat niso imeli sreče z vremenom, saj je bilo hladno, pihal pa je tudi močan veter.

A. Č.

NA KRATKO

Marko Pratkanec (AK Mežica) in Brane Vezonik (AK Ravne na Koroškem) sta julija v ameriških plezališčih (v Coloradu, Južni Dakoti, Wyomingu, Novi Mehiki in Utahu) opravila 120 plezalnih vzponov od VII. do IX. stopnje. Večino sta jih zmogla "na pogled", preplezala pa sta tudi Hudičev stolp. (Več bo v Koroškem fužinarju.)

B. V.

ŠPORTNO PLEZANJE

12-letna članica AK Ravne na Koroškem **Katja Planinc** tudi letos nadaljuje z odličnim plezanjem – tako na tekmovalnih kot tudi v plezališčih na naravni skali.

V tej plezalni sezoni se je doslej udeležila 19 tekem v svoji (mlajše deklice) in starejši kategoriji (starejše deklice).

V zimskem času je nastopila na štirih tekmah za Pokal vzhodne Slovenije, kjer je v konkurenci starejših tekmovalk na vsaki tekmi zasedla 3. mesto in v skupnem seštevku osvojila 3. mesto.

Maja se je v Kranju začelo državno prvenstvo, na katerem letos Katja nastopa v dveh kategorijah.

Rezultati prvih tekem za državno prvenstvo:

- 2. mesto med mlajšimi deklicami v Kranju,
- 10. mesto med starejšimi deklicami v Kranju,
- 8. mesto med starejšimi deklicami v Pivki,
- 2. mesto med mlajšimi deklicami v Martuljku.

Kot članica državne reprezentance se je Katja udeležila naslednjih mednarodnih tekem:

- Pokal mesta Ljubljana 22. in 23. maja, kjer je osvojila 5. mesto;

- Evropski pokal v italijanski Ravenni od 24. do 28. junija, kjer je v težavnostnem plezanju osvojila 7. mesto, v plezanju kratkih, a zelo težkih smeri (boulder) se je uvrstila na 9. mesto, v hitrostnem plezanju je bila 14., v kombinaciji (vse tri discipline) pa 10.

V juliju se je Katja pomerila še na dveh tekmovalnih odprtega tipa in dosegla:

- 3. mesto v Gozdu Martuljku 4. julija,
- 1. mesto za Pokal mesta Laško 10. julija.

Med tekmovalni in treningi je veliko plezala tudi v naravnih plezališčih doma in v tujini.

Na pogled (v 1. poskusu) je zmogla naslednje težje smeri:

- v plezališču Ai Ciclamini (Italija) smer Mamma mia z oceno 6 a+, smer Strani Progetti z oceno 6 a;
- v plezališčih okoli Rovinja (Hrvaška) smeri Panoramix z oceno 6 b in Jež z oceno 6 c;
- v plezališču Osp (stena Babne) smeri Bohomurček (6 b), Chat Noire (6 b) in Ženski četrtfinale 88 (6 a);
- v plezališču Kotečnik smer Kitajka (6 c).

V plezališču Kotečnik ji je julija uspelo z "rdečo piko" (po več poskusih) preplezati smeri, ki jo uvrščajo na vrh mladih športnih plezalcev v Sloveniji: Natreks 7 a (po oceni UIAA VIII), Ris 7 a/+ (VIII +), Srebrna streha (v 6. poskusu) z oceno 7 b (VIII +, – IX).

To je Katjina najtežja smer, v kateri se je prvič spoprijela s spodnjo deveto stopnjo težavnostne lestvice po UIAA!

Julija je Katja odšla na daljše plezalno potepanje po Italiji, da bi opravila čim težje vzpone na pogled v tamkajšnjih znanih plezalnih centrih.

MAKS PARADIŽ

1944 – 1999

V petek in soboto se je tiho zarezala med kalilce ravske železarnе boleča novica, da je Maks Paradiž, naš sodelavec in prijatelj, dopolnil svoje življenje.



Mnogo premlad, v oktobru bi dopolnil petinpetdeseto leto, je odšel za vedno od nas.

Njegovi sorodniki, sosede, prijatelji, pa tudi delovni tovariši smo ga pospremili na pot, s katere ni vrnitve. Vsakdo od nas je ob tem podoživljal trenutke skupnega življenja, drobce časa, ki smo jih preživeli z Maksom, in skupaj smo sestavljali mozaik naših spominov. Žal nam je, da nas je zapustil marljiv človek, s poštenim odnosom do soljudi in vedno pripravljen pomagati.

Maksu v življenju ni bilo vedno z rožicami postlano. Rodil se je še v času vojne kot zadnji otrok številne družine Nežke in Mihe Paradiža. Oče je bil delavec v ravske železarni, mati pa gospodinja, ki je bila primorana skrbeti še za dodatke k očetovi plači z delom na kmetijah, kar so počenjali tudi starejši Maksovi bratje in sestre, pozneje pa tudi on. To je bilo še posebej nujno v zgodnjem povojnem času, ko je pomanjkanje prizadelo večino ljudi. Sosede, najprej na Tolstem Vrh, pozneje pa v Prežihovi ulici na Ravnah, so družino poznali tudi kot pošteno in trdno slovensko. V takem okolju je odrasčal Maks in zrasel je v moža, kakršnega smo poznali in cenili.

Po končani osnovni šoli si je Maks izbral poklic tapetnika, vendar v njem ni našel zanesljivega kruha. Priučil se je za varilca, skušal je službenja kruha na tujem, najbolj dolgo pa je delal med nami v ravske kalilnici. Tudi pri nas je začel najprej kot varilec, ker pa je bil "odprte glave" in vedno pripravljen naučiti se kaj novega, se je usposobil tudi za opravljanje dela kalilca na strojih za plamensko kaljenje. Zaradi svoje pridnosti in prizadevnosti je bil pripravljen v obratu pomagati tudi pri drugih opravilih.

V času, ko je bil naš sodelavec, si je Maks v naselju Na fari na Prevaljah skupaj z ženo Vido zgradil hišo. V njej sta živela s tremi otroki lepo družinsko življenje, ki ga je – po bolezni – smrt mnogo prezgodaj pretrgala.

Maks je med tistimi, ki jim ni usojeno na stara leta uživati plodov svoje pridnosti v ustvarjalnih letih. Želimo in privoščimo, da bi del tega, za kar se je Maks razdal, uživali njegovi svojci. Trdna družinska povezanost Maksovih bratov in sester na eni in Maksove družine na drugi strani se je izpričala tudi v času bolezni. Oboji so hvaležni za vso pomoč, skrb in nego, ki je bila izkazana Maksu v času njegove bolezni.

Mi, ki smo z Maksom delili tegobe in prijetnosti ob opravljanju poklicnega dela, izražamo družini globoko sožalje. Pogrešali ga bomo. Naj mu bo lahka domača zemlja in naj dolgo živi spomin nanj.

Sodelavci iz kalilnice

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame in babice

JOŽICE BUHVALD

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v tem žalostnem trenutku stali ob strani, še posebej pa Pihalnemu orkestru železarjev Ravne, pevskemu zboru Koroški kvintet, g. župniku Cizlju za opravljeni obred, g. Kameniku in komunalnemu podjetju za opravljene storitve, nekdanjim sodelavcem Jedilnice ter vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za darovano cvetje in sveče.

Hvala vsem, ki ste jo spremljali na njeni zadnji poti.

Mož Peter, sin Alojz in hčerka Marija z družino

POLETNA KADROVSKA GIBANJA

Konec junija je v ravenskem delu koncerna Slovenske železarnice delalo 3.032 zaposlenih, julija pa se je njihovo število povečalo za enega delavca.

V zasebnih podjetjih (in v javnem zavodu), ki so nastala iz Železarnice Ravne in so vključena v to rubriko, je konec junija delalo 452, konec julija pa 451 ljudi.

DRUŽBA

ŠTEVILO ZAPOSLENIH

	JUNIJ	JULIJ
METAL	1.131	1.131
STO	849	849
NOŽI	189	189
ARMATURE MUTA	356	357
OPREMA	161	161
LOGISTIČNI CENTER	153	153
ENERGETIKA	109	109
STAN. PODJETJE	19	19
ZIP CENTER	65	65
VZMETI	122	122
TRANSKOR	51	52
TK RAVNE	9	8
VOGARD	77	76
SERPA	122	123
GASILSKI ZAVOD	16	16
EUREST	55	54

FLUKTUACIJA

Sklenitve delovnega razmerja

Junjska kadrovska gibanja so bila živahnejša kot julijska: skupaj je bilo sklenjenih 19 delovnih razmerij, od tega 13 v Armaturah Muta (razporeditve znotraj koncerna), 2 v ZIP centru (po 1 zaposlitev za določen čas in nedoločen čas) ter po 1 v Metalu (zaposlitev za določen čas), STO (vmitev iz SV), Energetiki Ravne (pripravišstvo) in v Logističnem centru (zaposlitev za določen čas).

Julija je bilo v železarskih družbah sklenjenih 10 delovnih razmerij: 5 v STO (delo za določen čas so dobili štirje delavci, eden pa za čas pripravništva), 2 v Metalu (en delavec se je vrnil iz Slovenske vojske, drugi pa se je zaposlil za nedoločen čas), 2 v Armaturah Muta (zaposlenim sta se pridružila pripravnik in za določen čas novi sodelavec) ter 1 v ZIP centru (zaposlitev za določen čas).

V zasebnih podjetjih je bila situacija naslednja:

Julija so v Vogardu za določen čas zaposlili 1 delavca, prav tako tudi v Serpi.

Julija so v Transkorju zaposlili 1 delavca za določen čas, v Serpo pa so na trimesečno usposabljanje sprejeli enega fanta.

Prekinitve delovnega razmerja

Junija so statistiki zabeležili 22 prekinjenih delovnih razmerij: 13 zaradi prerazporeditve, 4 zaradi upokojitve, 4 zaradi poteka zaposlitve za določen čas in 1 zaradi odhoda v Slovensko vojsko. Po številu prekinitev se vrstijo: STO (16), Metal (3), Noži (1), Armature Muta (1) in Logistični center (1).

Julija je bilo vseh "odhodov" v ravenskih družbah Slovenskih železarn le 9: 5 v STO, 2 v Metalu, 1 v Armaturah Muta in 1 v ZIP centru. Vzroki so bili naslednji: upokojitev (2), potek zaposlitve za določen čas (6) in smrt (1).

Med poletjem je bila situacija v zasebnih družbah naslednja:

Iz Serpe sta junija odšla 2 zaposlena: eden se je starostno upokojil, drugemu pa je poteklo delovno razmerje za določen čas.

Julija je 1 delavki v Eurestu poteklo delovno razmerje za določen čas, v Vogardu je 1 delavec odšel v pokoj, iz TK pa je 1 delavka odšla sporazumno.

Po podatkih IC Smeri, d. o. o. in kadrovskih oddelkov podjetij povzela A. Č.



Izdaja: Fužinar Ravne, d. o. o., Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem.
Uredništvo: glavna in odgovorna urednica mag. Andreja Čibron-Kodrin, tehnična urednica Jelka Jamšek. **Objavljene fotografije** je prispevalo uredništvo. **Tel.:** 0602 21-131, urednica 6305, tajništvo 6753. **Tisk:** ZIP center, d. o. o., Koroška 14, Ravne na Koroškem. Glasilo je obdavčeno z 8-odstotnim DDV.

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 49

Nagradna križanka št. 48 – REŠITEV VODORAVNO: POLETJE, OSLA, OMARICA, KRAK, TABOR, KORENI, OKIS, VADI, KAR, BALI, IKA, IPERIT, NAV, SRNA, ARENA, TATRE, AKO, VS, OJ, KRA, NOTA, TONE, LOKATIV, NAT, TLA, OKA.

Žreb je določil, da zgoščenko MOJA DOLINA ansambla ŠIBOVNIKI dobijo: OTMAR JUH, SŽ – METAL RAVNE, d. o. o., LIDIJA OTT,

SŽ – METAL RAVNE, d. o. o. in KATICA MIHELIČ, VOGARD, d. o. o.

Nagradna križanka št. 49: Rešitev križanke in svoje podatke pošljite (po interni pošti) do vključno 30. 9. 1999 na naslov: FUŽINAR RAVNE, d. o. o., Uredništvo Informativnega fužinarja, Koroška 14, Ravne na Koroškem. Zaradi znižane naklade glasila sprejemamo tudi rešitve fotokopirane križanke. Rešitev križanke in imena nagradencev bomo objavili v prihodnji številki.

	ŽENSKO IME	PREBIVA- LEC S SEVERA EVROPE	KOMUNI- ISTIČNA PARTIJA ITALIJE	LITU	MINERAL- NA ZMES Fe OKSIDA IN GLINE	IKO	VULKAN- SKO ŽRELO	VRSTA HAZARDNE IGRE	TINE DEBELJAK	PRIPAD- NIK INKOV	SOL SOLITRNE KISLINE	ANATOLIJ KARPOV
ZLITINA ŽELEZA Z DRUGIMI ELEMENTI					KRTOV "IZDELEK"							
ŽELIN, ŽOLCA					NAHAJALI- ŠČE RUDE OTOK V JADRANU							
SKAND. IZRAZ ZA SMUČI				IRAN, DEN. ENOTA KLADA ZA SEKANJE DRV					KAREL TRŠAR SP. IGRALEC FRANCISCO			ŽUŽELKA, KI PIČI
NIKEJ			STIKALO S TIPKO OSEBNI ZAI MEK						R	GRŠKA ČRKA p		
NAJVIŠJE BOŽANSTVO PRI EGIP- ČANIH					SORODNICA, STRINA DELAVECNA STATVAH				A	IGRALNA KARTA OPOMIN- JANJE		
IF	ORIENTAL- SKA TRŽNICA	PERJE PRI REPI VELIK GORSKI VRH			TLAKA NORDUSKA BOŽAN- STVA				B			
ŽENSKA, KI BERE	B						MESTO V PIEMONTU (ITALIJA)	ANDREJ PEČENKO	A		SPALNI- CA NA LADJI	PRISTANI- ŠČE V IZRAELU
ARABSKI ŽREBEC	A		ZELENICA V PUŠČAVI NAPRAVA V LADJEDEL- NICI					MOČVIRNAT TRAVNIK TOVARNA V MARIBORU	L		K	
STENA	Z			DEL ZVEZKA 5. IN 6. ČRKA					MEDNAR. OLIMPUŠKI KOMITE SAMO		O	
POZITIVNE ELEKTRO- DE	A				MUZA GLEDALI- ŠČA						J	
MALI RAK	R				NAZIVI						A	

IME IN PRIIMEK:

.....

.....

PODJETJE OZ. NASLOV:

.....

.....

Trije reševalci križanke, ki jim bo žreb naklonjen, bodo nekaj časa "preskrbljeni" z voščilnicami. Dobili bodo namreč komplet 11 t. i. avtorskih art voščilnic z motivi slik akademskega slikarja Benjamina Kumpreja.